

на місце надзвичайної події, де в його присутності зазвичай немає потреби, а приходять у свій Ситуаційний центр, де працюють відповідні експерти, які отримують інформацію, що надходить у реальному часі з місця подій, і там керівники держави приймають необхідні рішення.

Наприклад, відома фосфорна аварія. Виходячи з метеоситуації, яка склалася на час аварії, властивостей зазначеної хімічної речовини, особливостей місцевості, моделюють поширення хмари, що становить небезпеку, і прораховують концентрацію враження земної поверхні. Зазначимо, що тільки на базі технології СЦ можна побудувати в нашій державі ефективну систему управління.

Коли запрацюють СЦ Президента, Уряду, головних державних установ, то, об'єд-

навши їх в одну систему, ми створимо основу загальнодержавної автоматизованої системи управління.

Усім відомий вислів: «Хто володіє інформацією — той володіє світом». Це не зовсім так. Інформація — лише ресурс, і потрібно мати технологію його використання. На мою думку, правильно було б уточнити: «Хто володіє інформацією і новітніми технологіями її використання — той управляє світом». Президент, Уряд, Верховна Рада України володіють інформацією, а НАН України володіє новітніми технологіями її використання. Об'єднаймо наші зусилля та створімо сучасну систему для тих, хто управляє нашою державою, щоб покращити життя кожної людини в Україні.

**Є.І. ГОЛОВАХА,
доктор філософських наук,
заступник директора Інституту соціології НАН України**

Перспектива євроінтеграції України досі залишається невизначеною, незважаючи на численні декларативні заяви представників найвищої виконавчої та законодавчої влади країни. Безумовно, це пов'язано з надмірно поміркованою позицією ЄС відносно «європейського» майбутнього України. Навіть очевидне співчуття політичним силам, що ініціювали «помаранчеву революцію», та спокуса остаточно поховати ідею реінтеграції пострадянського простору не зупиняють Захід у досить стриманому ставленні до перспективи повноправного членства України в ЄС. Для того щоб зрозуміти чинники такого ставлення, здавалося б, достатньо взяти до уваги деякі об'єктивні характеристики соціально-економічного та політичного становища країни.

Незважаючи на порівняно високі показники росту ВВП та деяке зростання рівня

життя населення, Україна все ще далека від мінімальних європейських стандартів, якими керується ЄС при прийнятті рішення щодо перспективи членства того чи того потенційного кандидата. Країна, у якій зберігається пострадянська політична та правова нестабільність, майже половина економіки все ще перебуває «в тіні», немає законодавчих гарантій «священного» права приватної власності, не існує повноцінного ринку землі (і зберігається мораторій на її продаж іноземним громадянам), фактично не оновлюється комунальна інфраструктура, виглядає малопривабливою для європейських партнерів.

За більшістю прийнятих у світовій економічній практиці показників Україна в роки незалежності зайняла місце серед держав третього світу незважаючи на те, що вона за найважливішими соціальними критеріями

ми суттєво віддалена від третього світу як країна переважно індустріальна, урбанізована та така, що має достатньо високий рівень інтелекту завдяки розвинутій системі освіти, промислового потенціалу та міській інфраструктурі, що була сформована в процесі радянської урбанізації. Ці властиві Україні сучасні цивілізаційні ознаки зумовлюють принципову можливість приєднання держави до співдружності розвинених демократичних країн.

Слід зазначити, що об'єктивні показники стану країни можуть суттєво змінюватися відповідно до внутрішніх інтенцій її громадян, і саме тому важливе значення для розуміння подальшої геополітичної перспективи України мають соціально-політичні та економічні орієнтації населення, враховуючи ту обставину, що декларативно держава визначила європейський напрям розвитку, а найвпливовіші політичні та економічні еліти саме цей шлях обрали за взірць.

Прихильне загалом ставлення громадян України до подальшої євроінтеграції досі не набуло ознак стійкого переконання, підкріпленого згодою жити за усталеними європейськими стандартами. Хоча Україна має достатньо об'єктивних передумов для послідовного наближення до стандартів життя в країнах ЄС, результати «Європейського соціального дослідження» свідчать про негативні зміни показників масової свідомості та громадської думки, що сталися у 2005–2007 рр. на тлі помітного покращення масових оцінок ситуації в країнах Цен-

тральної та Східної Європи, які останніми роками долучилися до ЄС.

Головна проблема України на шляху до євроінтеграції — вкрай низькі, порівняно з країнами ЄС, показники можливості задовольняти життєво важливі потреби, а також атмосфера невпевненості в дієздатності та стабільності нових соціальних інституцій. До того ж схильність до корупції в Україні залишається вкоріненою рисою свідомості не тільки політичної та економічної еліти, але й масової свідомості, ґрунтованої на правовому нігілізмі, який значно менше поширений у Європі, ніж в Україні.

Маючи найнижчі в Європі показники зайнятості працездатного населення та найвищі показники зайнятості в домашньому господарстві та побуті, Україна не здатна ефективно реалізовувати трудовий та освітній потенціал громадян. Особливо це стосується потенціалу жінок, ставлення до яких в Україні вкрай віддалене від сучасних європейських стандартів.

Ціннісна свідомість, притаманна «середньому українцю», ще й досі ґрунтована переважно на традиціоналізмі та консерватизмі. Декларативна «відкритість» українського суспільства доби незалежності не приводить до суттєвих змін у ціннісній свідомості. Поступ України шляхом євроінтеграції передусім має бути пов'язаний із подоланням суперечливого ставлення до ринкової економіки, демократичних засад суспільного життя, традиціоналістських цінностей і стереотипів.